

Mede

Mogelijk
Maken

Winter
2022

Maarten ploft in zijn luie stoel, draait zijn gezicht naar de zon en sluit zijn ogen. Voor even lijkt zijn zware verleden heel ver weg. Ooit leefde hij op straat. Eenzaam en ongelukkig. Tot hij via Housing First de sleutel kreeg van een eigen appartement in Den Haag. De zekerheid van een thuis geeft hem rust. En mede dankzij het vertrouwen van zijn begeleidsters lukt het hem om z'n leven weer op te bouwen. <

Lees gauw verder op pagina 4

'Een eigen plek
geeft me de rust..

...om weer
te dromen'

COLOFON

Concept
Schrijf-Schrijf
Tekst
Schrijf-Schrijf en Cecile Vossen
Eindredactie
Kansfonds en Hilde Duyx
Vormgeving
Autobahn
Fotografie
**Maartje Brockbernd, Ringel Goslinga,
Maartje ter Horst, Gerritjan Huinink
en Marieke Odekerken**
Drukwerk
Altijdrukwerk

Mede | tiende jaargang | nummer 35 | winter 2022

Mede is een magazine van Kansfonds. Het verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1.750 stuks. Kansfonds helpt thuisgeven, want niemand kan zonder thuis. Een dak boven je hoofd, voldoende geld om van te leven en het diepe besef dat je erbij hoort. Toch zijn er in ons land meer dan 1 miljoen mensen die geen thuis hebben.

Het werk van Kansfonds wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van particulieren, organisaties, de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij.

Voor schenkingen en nalatenschappen neem je contact op met:
Brenda Pel
b.pel@kansfonds.nl

Rekeningnummer
NL41 INGB 0675 8622 05

Abonnee van Mede worden? Of wil je je juist uitschrijven? Stuur een e-mail met je naam en adres naar communicatie@kansfonds.nl

f /kansfonds
@kansfonds
@kansfonds
/company/kansfonds

**Wijkverpleegkundige
Monique verbindt
de buurt**

**‘Eindelijk kon ik
weer zeggen dat
ik naar
huis
ging’**

**Welk
beeld heb
jij bij dak-
en thuis-
loosheid?**

Editorial

Hartverwarmend

Beste Medelezers,

We gaan een koude winter tegemoet. Niet omdat er strenge vorst op komst is, maar omdat heel veel mensen de energierekening niet meer kunnen betalen. De ontstane situatie is zo schrijnend, dat we bij Kansfonds onze hulp hebben uitgebreid met noodhulp.

Net als bij de start van de coronacrisis maken we ook nu geld beschikbaar om acuut hulp te bieden aan mensen van wie de bestaanszekerheid onder druk staat. Deze vorm van ondersteuning bieden we niet vaak, omdat we juist geloven in langdurig investeren in structurele oplossingen. Maar nood breekt wet. Partnerorganisaties uit verschillende regio's van Nederland vertellen ons dat veel mensen in grote onzekerheid en angst leven.

**Henriëtte
Hulsebosch**
Directeur
Kansfonds

Dus doen we alles wat we kunnen. Sinds oktober bieden we mensen de mogelijkheid om hun energiecompensatie van de overheid te doneren, als ze die zelf kunnen missen. Het is hartverwarmend om te zien hoeveel gehoor hieraan wordt gegeven. Ook verschillende energieleveranciers verwezen hun klanten naar onze actie 'Help elkaar de winter door', waarna er vele donaties binnenkwamen. Wil jij ook je energietoeslag van november of december doneren? Op pagina 9 leggen we uit hoe dat werkt.

De voelbare solidariteit, zo vlak voor kerst, raakt me. Met de feestelijke dagen in aantocht hoop ik dat onze oproep de komende dagen nog extra gehoor krijgt. Want iedereen verdient een warme kerst en de kans om die thuis te vieren.

**WE WENSEN JE WARME &
GEZELLIGE KERSTDAGEN TOE!**

—> Achter elk project staan Mogelijkmakers: mensen die niet voor hun eigen gewin kiezen, maar opkomen voor mensen zonder thuis in onze samenleving. Met steun van anderen zetten ze de wereld in beweging.

Een einde

Geen dakloosheid meer in Nederland. Het klinkt als een droom, maar het kán. Stichting Housing First Nederland pleit voor de gelijknamige revolutionaire aanpak van dit maatschappelijke probleem. Geef dakloze mensen meteen een eigen huis, zodat er rust en ruimte komt voor duurzaam herstel. Succesverhalen uit de hele wereld tonen aan: **deze methode werkt.**

aan dakloosheid

Maarten met zijn trouwe vriend, dwergpapegaai Doortje. 'Elke avond mag hij uit zijn kooi en komt hij gezellig bij me zitten.'

Frank werkt nu als ervaringsdeskundige bij het Leger des Heils. 'Ik maak hier warme maaltijden en bied een luisterend oor.'

Magisch. Zo omschrijft **Frank Engelbertink** (57) de dag waarop hij weer een eigen huissleutel in zijn hand kreeg. 'Eindelijk kon ik weer zeggen dat ik naar huis ging.

Dat gevoel was echt onbeschrijflijk.' Ooit had hij een goede baan als manager bij verschillende grote transportbedrijven. Maar een burn-out, alcoholverslaving, scheiding en schulden leidden in 2011 uiteindelijk tot een leven op straat. 'Ik zwierf overal en nergens. Zat zelfs bij vrienden in Engeland. Elke dag moest ik opnieuw overleven, nooit had ik rust.'

Uiteindelijk vond Frank een plekje bij een woonwerkgemeenschap van Emmaus. 'Daar had ik het best goed. Maar op een avond was ik ineens helemaal klaar met mijn situatie. Ik wilde een plekje voor mezelf en mijn leven weer oppakken.' Via-via kwam hij in contact met het Leger des Heils, dat Housing First aanbood. 'In 2013 stapte ik mijn eigen huis binnen, klaar om weer iets op te bouwen. Nu, bijna tien jaar later, woon ik in een koophuis in Enschede, samen met mijn nieuwe vrouw, en werk ik als ervaringsdeskundige bij de Kortdurende Opvang van het Leger des Heils. Dankzij Housing First is de rest van mijn leven begonnen.'

Zoveel positieve resultaten

Franks verhaal staat niet op zichzelf. Overal ter wereld zijn de ervaringen met Housing First positief. De aanpak ontstond begin jaren 90 in New York en werd een enorm succes. Acht op de tien deelnemers woonden na twee jaar nog steeds zelfstandig. In de decennia die volgden, introduceerden tientallen andere landen Housing First. Waaronder Finland, waar dakloosheid inmiddels drastisch is verminderd. In Nederland wordt het concept toegepast sinds 2006. Er lopen nu bijna vijftig projecten in ruim negentig gemeenten. En ook hier liegen de cijfers niet: met ruim 80 procent is het slagingspercentage ontzettend hoog.

'Daarom geloven we dat dit een duurzame oplossing is voor dakloosheid', vertellen Anke Jansen en Melanie Schmit van stichting Housing First Nederland. Het geheim? Niet zo moeilijk:

‘Geef dak- en thuisloze mensen meteen een eigen woning. Onvoorwaardelijk. Zonder voortraject en voor onbepaalde tijd. Zelfs – en misschien wel juist – aan de groep dakloze mensen met meervoudige problematiek, zoals verslaving en psychische problemen. Zij vallen vaker terug en belanden weer op straat. Met de vaste basis van Housing First gebeurt dit aanzienlijk minder. Het scheelt daardoor ook veel geld: elke euro die je investeert, levert 2,5 euro aan (im)materiële baten op. Reden genoeg dus om Housing First te kiezen als nieuwe systeemaanpak in heel Nederland.’

Wat houdt ons tegen?

Dakloze mensen ‘gewoon’ een huis geven – het klinkt zo logisch. Maar waarom dóén we het dan nog niet? ‘Het woningtekort speelt natuurlijk mee’, zegt Melanie. ‘Dit staat eindelijk op de agenda van de landelijke politiek, maar het is nog onvoldoende duidelijk of en wanneer de plannen realiteit worden.’ Ook vraagt het om radicale veranderingen, waaronder de manier van opvang. ‘Mensen zonder thuis belanden nu eerst in de nachtopvang. Na een tijdje krijgen ze vaak tijdelijke noodopvang. Vervolgens kunnen ze ergens begeleid of beschermd wonen. En pas als ze genoeg hebben laten zien dat ze het aankunnen, krijgen ze een zelfstandige woning. Wij zeggen: begin met die eigen plek. Onderzoek toont aan dat dit veel effectiever is. Het biedt zoveel rust, waardoor er ruimte ontstaat voor duurzaam herstel.’

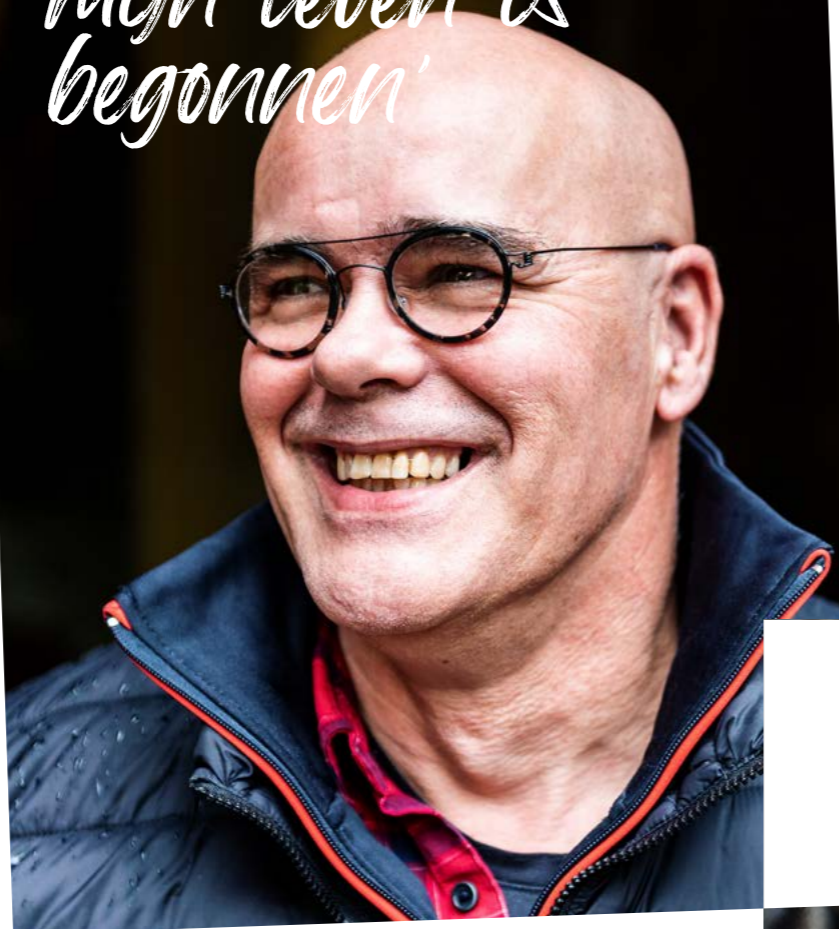
En dan zijn er nog die hardnekkige stigma’s die op dakloze mensen rusten. ‘Dat het hun eigen schuld is dat ze op straat belanden, bijvoorbeeld. Terwijl eigenlijk het systeem faalt. Die vooroordelen zijn helaas niet zomaar verdwenen. Het vraagt lef om ze te doorbreken. Gelukkig werken we er met partners, zoals Kansfonds, hard aan om dit te bereiken.’

VERDER OP EIGEN KRACHT

Om de implementatie van Housing First nog meer te stimuleren, namen **Anke Jansen** (boven) en **Melanie Schmit** (onder) het initiatief om Housing First Nederland voort te zetten als zelfstandige stichting. Voor die tijd was het een netwerkorganisatie, opgezet door Impuls Onderzoekscentrum. ‘Met een eigen stichting creëren we een duidelijk en centraal aanspreekpunt voor alle stakeholders in Nederland, zoals gemeenten, woningcorporaties en zorgverleners. Ook hebben we een groot internationaal netwerk via ons partnership met de Housing First Europe Hub. Zo wisselen we ervaring en kennis uit.’

‘De rest van mijn leven is begonnen’

Opbouwen begint met vertrouwen

Deelnemers die via Housing First een eigen woning krijgen, hebben grotendeels dezelfde verplichtingen als andere huurders in Nederland. Ze moeten op tijd hun huur betalen – bijvoorbeeld uit een uitkering of salaris – en mogen geen overlast veroorzaken. Daarnaast krijgen ze begeleiding, die volledig is afgestemd op het tempo en de keuzes van de deelnemer. ‘We zijn er 24/7 voor iemand en zo lang als nodig is’, vertelt Anke. ‘Maar we verplichten de deelnemer tot niets. Afkicken, schulden aflossen, in therapie: het gebeurt alleen als iemand dat zelf wil. Hulp is hierdoor altijd maatwerk. Bovendien draait het volledig om vertrouwen. Deze vernieuwende kijk op hulpverlening geeft heel mooie resultaten. Het biedt deelnemers hoop. Eindelijk worden ze weer gezien als mens, niet als probleemgeval.’

Thuiskomen na een terugval

Voor **Maarten van de Ouweland** (51) werkt deze manier van begeleiden ontzettend goed. Al zo lang hij zich kan herinneren is hij gevoelig voor verslaving. ‘Van benzine snuiven tot cocaïne: alles heb ik geprobeerd. Met alle problemen van dien. Ik was agressief, stal geld van mijn moeder, vernielde dingen. Ik heb zoveel klinieken, gevangenissen en opvanglocaties van binnen gezien. Zoveel therapieën geprobeerd. Maar niets hielp.’ Veertien jaar geleden kwam Maarten via de reclassering in contact met Housing First. Dat werd zijn redding. ‘Ik woon nu tien jaar in dit huis in Den Haag. In die tijd had ik twee keer een terugval. Vroeger zou ik daardoor weer op straat belanden. Nu niet, elke keer kon ik weer terug naar mijn eigen plek.’

Een eigen plek. Het geeft hem zoveel rust. En ook al gaat het met vallen en opstaan, eindelijk voelt het alsof hij zijn leven weer opbouwt. ‘Dit is ook te

'Ik durf weer te dromen'

danken aan mijn begeleidsters, hoor. Die zijn echt goud waard. Ze veroordelen me niet, maar zeggen dat ze in me geloven. Ook tijdens mijn terugvallen. "Morgen weer een dag, Maarten", zeggen ze dan. Juist dat vertrouwen motiveert me om iets van mijn toekomst te maken. Dankzij de therapie die ik nu volg, sta ik anders in het leven. Ik ben anderhalf jaar clean en heb mijn beroep als schilder weer opgepakt. Ik durf weer te dromen. Van een opleiding tot ervaringsdeskundige, bijvoorbeeld. Zo wil ik mensen met dezelfde problemen als ik helpen om hun leven weer op te bouwen.'

Een einde aan dakloosheid

Ook Anke en Melanie van Housing First durven te dromen: geen dakloosheid meer in 2030. Is het haalbaar? Anke: 'Natuurlijk, we geloven 100 procent in deze aanpak.' Maar ze zijn ook realistisch. 'Er moet nog veel gebeuren, maar we hebben samen met onze Housing First beweging ook al veel voor elkaar gekregen. Het draagvlak groeit, de overheid koos in juni voor Housing First als kern van de nieuwe strategie om dakloosheid aan te pakken. Dat is goed nieuws. Elke stap dichterbij onze droom is er eentje. Wij blijven volhouden tot ons doel is bereikt. Want huisvesting is een mensenrecht.'

PARTNERSCHAP KANSFONDS EN HOUSING FIRST

'Ook wij zien Housing First als dé oplossing om dakloosheid te beëindigen', vertelt Myrte Lucassen, projectadviseur bij Kansfonds. 'We delen dezelfde waarden, zoals gelijkwaardigheid, vertrouwen en autonomie. Sinds drie jaar trekken we daarom samen op. We ondersteunen de stichting financieel en wisselen veel kennis en ervaring uit. Ook dachten we mee over de inrichting van hun organisatie – zowel inhoudelijk als financieel.' En het vertrouwen in de toekomst? Dat staat als een huis. 'De overheid koos deze methode als nieuwe aanpak van dakloosheid, dus dit is het moment om door te pakken. Alle pijlen op het uitbannen van dakloosheid voor 2030.'

Help elkaar de winter door

ZORGEN, ANGST EN ONZEKERHEID

'Ouderen die alles opzietten voor de vaste lasten, maar geen boodschappen kunnen doen. Jongeren die de huur niet meer kunnen opbrengen en dakloos dreigen te worden. Gezinnen die de energierekening niet kunnen betalen en kinderen thermokleding aantrekken. En mensen zonder verblijfspapieren die er, zonder recht op overheidsregelingen, helemaal alleen voor staan. Overal zien we mensen in de knel komen.'

— Eline Crins, hoofd projecten van Kansfonds

Deze winter komen naar verwachting **900.000 mensen in zwaar weer** door de stijgende kosten voor boodschappen en energie. Daarom stelt Kansfonds 1 miljoen euro extra beschikbaar voor mensen in armoede van wie de bestaanszekerheid verder onder druk komt te staan. Ook jij kunt helpen! Hoe? Door je energievergoeding te doneren als je die zelf niet nodig hebt.

Energiecompensatie doneren

Heel veel mensen kunnen je hulp deze winter enorm goed gebruiken. Wil je solidair met hen zijn, dan kun je de energievergoeding doneren die je voor november en december ontvangt. Je krijgt deze van de overheid, via je energieleverancier. Alle giften gaan voor de volle 100% naar partnerorganisaties in ons netwerk waar mensen aankloppen voor hulp. Al vele mensen gingen je voor! Daar zijn we erg dankbaar voor, want iedereen verdient een warm thuis.

Doneer direct

Scan de QR-code met de camera van je telefoon of ga naar kansfonds.nl/winter

De kracht van een helpende hand

We leven langs elkaar heen vandaag de dag, vindt **Monique van Heesch**. Dus vroeg ze zich af: hoe zorg je dat buurtgenoten elkaar gaan steunen? Ze is wijkverpleegkundige in Sittard en initiatiefnemer van Krachtige Vrouwen – een project waarin ze zich met volle overtuiging ontfermt over vrouwen in kwetsbare situaties. Positieve gezondheid is daarin een sleutelwoord. Én verbinding. ‘We moeten weer omzien naar elkaar.’

Een cliënt van Monique, een dame van 86, liep met een gebroken arm. Ze was op een stoel gaan staan om een peertje te vervangen in de keuken. Haar kinderen woonden ver weg, wie moest ze anders vragen? ‘Dit soort dingen zie ik dagelijks om me heen’, vertelt Monique. ‘Situaties die eenvoudig en zonder inzet van zorginstellingen te voorkomen zijn, als mevrouw had geweten dat de buurman zo’n klusje met liefde voor haar oppakt. Meer lokale verbinding is de sleutel tot duurzame oplossingen en meer welzijn in een wijk.’

De hele wijk aan tafel

Vanuit die overtuiging zette Monique een burgerinitiatief op. ‘Ik knoopte keukentafelgesprekjes aan met de mensen in mijn wijk. Wie bent u, vroeg ik hen. Waar wordt u blij van? Wat heeft u nodig? En wat kunt u voor een ander betekenen? Vanuit die vragen kon ik de mensen en hun krachten verbinden en gemeenschapszin terugbrengen in de wijk. Gebruik maken van elkaars kwaliteiten en elkaar helpen zonder het systeem van zorg en welzijn – het kan. En het begint ermee dat je elkaar ként.’

Krachtige connecties

Het initiatief oogstte veel lof en leverde Monique zelfs nominaties op, zoals voor de FOTY Award Freelancer of the Year 2019. Maar er professioneel mee verder, dat kreeg ze niet van de grond. Lag het aan haar? Uit die twijfel nam ze een coach in de arm en volgde ze een opleiding bij vrouwenorganisatie SharePower. Met verrassende gevolgen. SharePower was zó onder de indruk van haar verhaal, dat ze haar zelf de opdracht gaven om een verbindend project op te zetten – voor vrouwen. En met haar coach Monique van Erve had ze zo’n goede klik, dat ze dit samen zijn gaan doen.

Positieve gezondheid

Krachtige Vrouwen, mede gesteund door Kansfonds via het Limburgse Robin Jung Fonds, is een project waarbij we vrouwen met sociaal maatschappelijke uitdagingen ondersteunen in het versterken van hun welzijns- en gezondheidssituatie. ‘Geldproblemen, laaggeletterdheid, eenzaamheid, er kan van alles bij hen spelen. In groepen van tien brengen we deelnemers de principes bij van “positieve gezondheid”. Want gezondheid hangt van veel meer af dan afwezigheid van ziekte. We kijken naar je lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. Monique van Erve zet haar expertise als coach in, ik mijn zorgkennis en verbindende kwaliteiten.’ En de resultaten? ‘Die zijn geweldig. Vooral als mensen in de groep elkaar gaan opzoeken en helpen. Alles wordt al zóveel beter als je ziet: ik sta er niet alleen voor.’ ◀

KRACHTIGE VROUWEN

Krachtige Vrouwen wordt gesteund door het Robin Jung Fonds. Dit fonds op naam is ontstaan vanuit de vereende krachten van Kansfonds en de Provincie Limburg. Het doel is een krachtig en vitaal Limburg. Hiervoor richt het fonds zich op Limburgers die in armoede of onveiligheid leven, eenzaam zijn, een taalachterstand hebben, laaggeletterd zijn of digibeet, en op de integratie van nieuwe Limburgers.

Welk *beeld* heb jij ...

... bij dak- en thuisloosheid?

Een man in verwaarloosde kleding, slapend op een vies bankje in een park. Of iemand die op straat om geld vraagt, met een vuilniszak of fles drank onder de arm. Dak- en thuisloze mensen worden in de media vaak op een eenzijdige manier in beeld gebracht. Dat bleek afgelopen jaar uit onderzoek van Het Beelddepot. Tijd voor actie, vonden ze. En daar sloot Kansfonds zich bij aan.

Dak- en thuisloze mensen zijn er in alle soorten en maten. Van doorgewinterde mensen die vaak buiten slapen tot dak- en thuisloze jongeren en economisch daklozen. Die twee laatste groepen overnachten vaak bij opvanglocaties, in hun eigen auto of hoppen van bank naar bank bij bekenden. Toen journalisten en fotografen van Het Beelddepot verschillende Nederlandse media doorspitten, ontdekten ze dat er nauwelijks foto's bestaan die dit brede spectrum laten zien.

Fotograaf **Dingena Mol** maakte dit jaar voor Het Beelddepot een eigentijdse versie van haar veelgebruikte foto van een dakloze man van middelbare leeftijd op een bankje in een park. Het nieuwe beeld, geschoten op precies datzelfde bankje, toont een jonge vrouw die op haar telefoon kijkt. Naast haar staan, in plaats van een blikje bier, een rolkoffertje en een flesje water.

Halima is dakloos sinds ze bij haar man weg is, die haar psychisch mishandelde. Hier poseert ze op de bank waar ze al vele malen sliep, in de woonkamer van een vriendin. **Fotograaf: Desiré van den Berg**

Zo staan er maar weinig vrouwen en jongeren op foto's rondom dak- en thuisloosheid. Terwijl juist het aantal jonge daklozen de afgelopen jaren steeg. Het belang van representatief beeldmateriaal is niet te onderschatten, laten de onderzoekers van Het Beelddepot weten. Door eenzijdig en stereotiep beeldgebruik hebben veel dak- en thuisloze mensen last van stigma's. En dat houdt negatieve associaties in stand.

Tijd voor een make-over

Het onderzoek van Het Beelddepot leidde tot veel herkenning. Meerdere zorg- en welzijnsorganisaties en beleidsmakers beaamden de impact van onjuiste beeldvorming en kwamen in actie. Te beginnen met een initiatief van Het Beelddepot zelf. Ze nodigden fotografen en illustratoren uit om nieuw, realistisch werk te maken over het leven van dak- en thuisloze mensen. En zich daarbij te laten leiden door de ervaringsdeskundigen. Want tenslotte weet iemand die dak- of thuisloos is of was, het beste hoe zijn of haar leven eruitziet. De prachtige resultaten publiceerde Het Beelddepot afgelopen oktober in **een nieuwe beeldbank**.

'Ik ga vaak naar een sport- of skatepark, ondanks dat ik om medische redenen niet kan sporten. Niemand kijkt raar op wanneer ik daar de hele dag ben.' **Fotograaf: Wiosna van Bon**

'De meeste vrienden weten niet eens dat ik dakloos ben. Ik neem ze nooit mee naar de opvang' **Fotograaf: Wiosna van Bon**

Teunise Kreuk (33) in haar opvallende gele busje. In de winter van 2019 scheidde ze van haar man en reisde met haar busje drie maanden door Portugal. Eenmaal thuis sloeg corona toe. Omdat ze niet altijd werk had, kwam ze inkomen tekort en besloot ze in haar busje te blijven wonen. Niet helemaal vrijwillig. **Fotograaf: Jan-Joseph Stok**

Hoe zou je het zelf vinden?

Kansfonds, een van de ondersteuners van Het Beelddepot, lanceerde in juli de campagne 'Zo wil je toch niet gezien worden?' Op sociale media riepen we op om een foto te delen waarop je slecht voor de dag komt. Een foto die je liever niet deelt, om op die manier een statement te maken dat het respectloos en stigmatiserend is om dergelijke foto's van mensen bij verhalen over dakloosheid te plaatsen. Het leverde een hoop eerlijke plaatjes op van mensen met een onverzorgd uiterlijk, flinke wallen of met een fles drank in de hand. De actie haalde zelfs de website van de NOS. Daarnaast boden we de media, samen met het Straat Consulaat, een set alternatieve foto's aan – gratis te gebruiken bij publicaties over het onderwerp.

De acties beginnen al vruchten af te werpen. Bij steeds meer artikelen in de media worden representatieve foto's geplaatst, zoals in het NRC Handelsblad, bij RTL en Omroep Rijnmond. En naar aanleiding van de campagne stond bij Kansfonds plots de politie Haaglanden voor de deur. Met het verzoek om voorlichting te komen geven over correct beeldgebruik op sociale media. Agenten delen namelijk regelmatig foto's van schrijnende situaties op straat, met daarop soms ook dakloze mensen. Hoe voorkom je als agent stigmatisering? Het is goed dat dit soort vragen steeds meer worden gesteld. Want bewustwording in de maatschappij leidt tot meer respect, begrip en uiteindelijk beter beleid voor mensen zonder thuis. <

‘Het grootste verschil is dat ik *mensen* om me heen heb’

In een voormalig klooster in Den Haag wonen gezinnen, ouderen, starters, dakloze meiden en cliënten van beschermd wonen samen als één familie. Deze christelijke leefgemeenschap is een broedplaats voor mooie initiatieven. Onder begeleiding van professionals runnen de bewoners verschillende maatschappelijke projecten. Zoals de **Middenhof**, een woonproject voor jonge vrouwen zonder thuis.

‘Den Haag heeft behoefte aan meer laagdrempelige plekken voor dakloze jonge vrouwen die acute hulp nodig hebben. Daarom zijn we gestart met de Middenhof’, vertelt Emmie van Halder van Stichting 488, de maatschappelijke organisatie die het initiatief nam tot de leefgemeenschap. Het kloosterterrein met binnentuin is meer dan 1.500 vierkante meter groot. In het familiehuis wonen de vaste bewoners en zijn een aantal crisisplekken. De jonge vrouwen wonen in het andere gebouw met 21 studio’s. En daarnaast – net aan de buitenmuur – staat de aparte woning van Birgit (niet haar echte naam). Zij woont hier beschermd, samen met haar zoons.

Leven op de rit

De Middenhof combineert informele en formele zorg. ‘De leefgemeenschap biedt de vrouwen een warm thuis. We helpen ze om hun leven weer op de rit te krijgen en door te stromen. Ook stimuleren we ze om een studie op te pakken of bij een van onze leerwerkplekken aan de slag te gaan. Bij de fietsenmaker van het Leger des Heils bijvoorbeeld. Of bij ons café Petit Paradis, waar ze het barista-vak kunnen leren. Het café zit buiten het kloosterterrein en is uitgegroeid tot een belangrijke ontmoetingsplek in de wijk.’

Emmie (links) nodigde Birgit (rechts) uit voor de Middenhof... en dat bleek een goede zet

Compleet ander leven

Birgit is zielsgelukkig met haar eigen huisje. Ze kan er zo lang blijven als nodig is. ‘Mijn leven was een ramp’, vertelt ze. ‘Ik kreeg het allemaal niet voor elkaar. Emmie was de buddy van mijn zoon. Zij zei: jij moet bij de Middenhof komen wonen. En zo ging het. Ik voel me hier zo goed. Het grootste verschil? Dat ik mensen om me heen heb die om me geven. Nu kan ik een praatje maken wanneer ik wil en kook ik voor mijn buurvrouw. Dat had ik eerder niet.’

Omzien naar elkaar

Het is precies de kracht van de Middenhof, vindt Emmie. ‘Aan Birgits keukentafel zaten eerder soms wel twaalf hulpverleners, maar niemand kon haar helpen met die eenzaamheid. Een koffietje drinken, een boodschap doen voor een ander, helpen met financiën; hier gaat veel vanzelf. Wij faciliteren dat zo goed mogelijk.’ Samen met Kansfonds creëert de stichting een thuis voor de jongeren. En kijken we wat daarvoor nodig is. ‘Zo zorgden we bijvoorbeeld tijdens de verbouwing van het klooster voor grote gezamenlijke keukens, waar ze samen kunnen koken.’

Bijna een jaar is de Middenhof open en het smaakt naar meer. Emmie: ‘We zijn bezig met nog acht permanente woningen, zoals die van Birgit.’ Ook Birgit kijkt positief naar de toekomst. Ze wil de opleiding metaalbewerking weer oppakken. ‘De rust doet mij en m’n kinderen goed. De puzzelstukjes vallen op hun plek. Stap voor stap pakken we ons leven op.’ <

Kansfonds bestaat 65 jaar. Om deze respectabele leeftijd te vieren, nodigen we betrokken mensen uit om hun herinneringen te delen, en een blik op onze toekomst te werpen. Dit keer is het woord aan **Diederik Slot**, voormalig directeur van Kansfonds.

‘Je kunt nooit genoeg investeren in het *beter begrijpen* van problemen’

Hoe raakte je betrokken bij Kansfonds?

‘Door mijn vriendschap met toenmalig directeur Thomas van de Ven. Hij vroeg me in 1996 om zijn adjunct te worden. Dat pakte heel goed uit. Ik deed het werk met veel plezier en volgde Thomas in 2004 op als directeur. Het fonds ademde bij mijn aantreden de verzuiling en traditie van de vijftiger jaren. Een fonkelend fonds in een stoffige jas, noemde ik het toen wel eens. Gelukkig is die snel aan de kapstok gehangen en kreeg het werk glans. We gingen een periode in van grote vernieuwing.’

Welke projecten zijn je het meest bijgebleven?

‘In die tijd gingen we ons op het buitenland oriënteren. Met name op Midden- en Oost-Europa, dat met de val van de muur in zicht kwam. En wat denk je? Er bleken net zulke problemen te spelen als destijds in Nederland. Kinderen die in armoede opgroeien, eenzaamheid van ouderen, mentale problemen, verslaving. We hebben veel kunnen doen, samen met andere fondsen. Net als in Suriname overigens. En op de Caribische eilanden, waar Kansfonds tot op de dag van vandaag actief is.’

Wat vind je van de nieuwe koers van Kansfonds, met de focus op thuisgeven?

‘Een mooie en heel zuivere benadering. Het concept “thuis” is iets breed. Het gaat niet alleen om een dak boven je hoofd maar ook over veiligheid, geborgenheid, vertrouwen en uiteindelijk om bestaanszekerheid. Kansfonds profileert zich daarbij als kenner van de problematiek en luistert goed naar mensen in de meest kwetsbare situaties. Dat is belangrijk, want je kunt nooit genoeg investeren in het beter begrijpen van problemen.’

Ben je persoonlijk betrokken bij de mensen in die meest kwetsbare situaties?

‘In zekere zin wel. Vroeger heb ik in een huiskamerproject van de kerk gewerkt voor eenzame mensen uit de buurt, soms met psychische problemen, en ook een enkele asielzoeker. Op zondagen dronken we thee, puur om te luisteren en verbinding te zoeken. Nu werk ik bij Porticus, een fonds dat zich net als Kansfonds richt op mensen in kwetsbare omstandigheden. Zoals vluchtelingen. We creëren veilige vluchtroutes en zorgen dat mensen in ons land hen samen opvangen.’

Wat betekent Kansfonds voor jou?

‘Voor mij persoonlijk was het een geweldige kans om iets te betekenen voor mensen in de knel. En om samen te kunnen werken met de mensen die het verschil maken in maatschappelijke organisaties. Dat zijn echte *agents of change*. Petje af. Ook de verbindende kracht van het team bij Kansfonds en de vrijwilligers in bestuur en commissies mag niet onvermeld blijven. Ik ben nog altijd trots dat ik daar deel van uitmaakte.’

Thuis is waar je leert wat een thuis is

‘Toen ik dakloos was, heb ik vaak geslapen in achtertuinen. Dan klom ik stiekem over de schutting en sliep ik in een tuinstoel of op een bankje. Soms zelfs onder het slaapkamerraam van gezinnen die ik niet kende, maar waar ik best wel even bij had willen horen. Misschien had ik dan geleerd hoe dat is, een thuis.’

Kyle

Raakte al vroeg zijn thuis kwijt. Hij belandde op straat en strandde op school. Kyle zit nu in een beschermde woonvorm. Hij verdient zijn geld als vuilnisman. En hij droomt ervan om ooit zelf jongeren die vastlopen een thuis te bieden.

Het hele verhaal van Kyle lezen? Kijk op kansfonds.nl/kyle.

Niemand kan zonder thuis. Een dak boven je hoofd, voldoende geld om van te leven en het diepe besef dat je erbij hoort. Kansfonds helpt thuisgeven. Net zo lang tot iedereen een thuis heeft.

TERUGKIJKTIP

Nederland geeft thuis

‘Er zijn wel eens verhalen waar je om moet huilen. Omdat ze oneerlijk zijn of pijn doen. Sommige vluchtelingen zijn wel vijftig dagen aan het lopen, om vervolgens bij de grens te worden mishandeld door de grenspolitie.’ Dat vertelt de 24-jarige Betsy in het tv-programma *Nederland geeft thuis* van de KRO-NCRV, Kansfonds en Kerk in Actie. Hierin volgen we verschillende mensen die hun harten en huizen openstellen voor mensen in nood. Betsy is een van hen en toont een ongekende gastvrijheid voor mensen zonder thuis. Gemotiveerd door de beelden van de wantoestand in Ter Apel, helpt ze vluchtelingen in een Haagse noodopvang. “Ik wil graag een ander gezicht geven aan de gastvrijheid van Nederland. Laten zien dat mensen ook anders ontvangen kunnen worden.”

Nederland geeft thuis kun je terugkijken op [NPO Start](#)

Geslaagde SLEEP OUT

Tientallen mensen sliepen in de nacht van 10 op 11 oktober buiten, op de Koekamp naast station Den Haag Centraal. Met deze Sleep Out vroegen zij aandacht voor de groeiende jongeren-dakloosheid in ons land. De organisator achter de actie is Samen-Thuis2030, een coalitie van belangenorganisaties en ervaringsdeskundige jongeren, waarbij Kansfonds nauw betrokken is.

Samen deden wij die avond een dringende oproep aan politici: maak van dakloosheid onder jongeren nú prioriteit. De aanwezige staatssecretaris Maarten van Ooijen (VWS) boden we een manifest aan vol oplossingen om als kabinet direct mee aan de slag te gaan. Dit manifest staat nu levensgroot in de werkkamer van Van Ooijen. Onze boodschap is dus niet meer over het hoofd te zien!

Benieuwd hoe de Sleep Out was? Bekijk de aftermovie op kansfonds.nl/sleepoutaftermovie

Staatssecretaris **Maarten van Ooijen** (links) in gesprek met belangenbehartiger van Samen-Thuis2030 **Joy Falkena**, tijdens de Sleep Out

WE ZIJN AL JAREN DE TEL KWIJT!

OPROEP VOOR EEN NIEUWE TELMETHODE VOOR DAKLOOSHEID

Het CBS publiceert jaarlijks een schatting van het aantal dak- en thuisloze mensen in Nederland.

Maar bepaalde groepen worden daarin structureel niet meegerekend. Dit zorgt voor een vertekend beeld: op papier lijkt het aantal dak- en thuislozen te dalen, terwijl we in de praktijk de aantallen juist zien oplopen. Het gevolg?

Overheidsbeleid dat is gebaseerd op verkeerde cijfers. Dat moet én kan anders.

Zo gaan we laten zien dat het mogelijk is om dakloosheid op een andere manier in kaart te brengen!

[Meer weten? kansfonds.nl/telling](https://kansfonds.nl/telling)

Dakloosheid kent vele gezichten

Economisch daklozen worden niet meegeteld omdat ze zelfredzaam zijn. Mensen boven de 65 jaar worden structureel niet gemeten. En ook mensen zonder geldige verblijfsvergunning vallen buiten de telling. Op dit moment is het CBS afhankelijk van de cijfers van gemeentes, die maar een beperkte groep mensen registreren als ‘dakloos’. Als we dakloosheid willen uitbannen, hebben we een realistisch beeld nodig van het probleem.

Het belang van betere cijfers

Je hoeft maar in een daklozenopvang te kijken en je ziet hoe het er echt voor staat in ons land. Opvanglocaties zitten bomvol en steeds meer mensen worden geweigerd. Cijfers moeten aansluiten bij de realiteit, zodat politici kunnen zien hoe groot en divers het probleem is. Dan kunnen ze ook beter antwoord geven op belangrijke vragen als: hoeveel woningen hebben gemeentes daadwerkelijk nodig? En hebben alle groepen dak- en thuisloze mensen dezelfde zorg nodig of zijn er verschillen?

Teldag in Brabant

Hoog tijd dus voor een andere telmethode. En dat begint bij een bredere definitie van het begrip dakloosheid. Daarvoor hoeven we niet ver te zoeken. Onze burens in België gebruiken de Europese ETHOS-definitie van dakloosheid, namelijk: het gebrek aan volwaardige huisvesting. Op basis hiervan ontwikkelden ze een slimme telmethode, die Hogeschool Utrecht (HU) komende zomer in Nederland gaat uitvoeren. Samen met de regio Noord-Oost Brabant organiseren de HU en Kansfonds een gemeenschappelijke teldag, waaraan vele partners uit het sociaal domein meedoen. Van straatpastors en jongerenwerkers tot de bibliothecaresse en de opvang. Iedereen telt mee.

'Ik voel me eindelijk waardig'

SOMMIGE MENSEN BLIJVEN JE VERBAZEN. MET HUN DOORZETTINGSVERMOGEN, DIEPE VERTROUWEN OF GRENZELOZE INZET VOOR ANDEREN. KRACHTPATSER VAN DEZE MEDE: VAISHNAWI PALTANTEWARI (27).

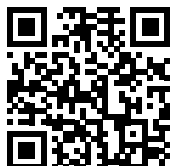
Wéér haar spullen pakken en wéér wennen aan een nieuwe woonplek. Dit riedeltje herhaalde zich voor Vaishnawi de afgelopen jaren veertien keer. 'Op mijn vijfde werd ik uit huis geplaatst. Sindsdien ging ik van pleeggezin naar pleeggezin. Mijn moeder heeft nooit geleerd om voor zichzelf te zorgen. Logisch dat ze dat ook niet voor mij kon', vertelt Vaishnawi. 'Ik leefde als een robot zonder emoties of enig gevoel van eigenwaarde.'

Op haar achttiende verjaardag hield jeugdzorg op. 'Omdat er geen betaalbare kamers waren, kwam ik op straat te staan. Drie jaar lang sliep ik op de bank bij vrienden.' Toen Vaishnawi ook nog haar ID-kaart verloor, was het drama compleet. Ze moest met haar studie stoppen omdat ze geen woonadres had en kon om diezelfde reden geen nieuw identiteitsbewijs aanvragen.

Een lichtpuntje was haar vrijwilligerswerk voor het Straat Consulaat. Later bleek dit zelfs haar redder in nood. 'Ik had geen perspectief en raakte verslaafd aan lachgas. Bij elk ballonnetje hoopte ik dat het mijn laatste zou zijn. Na drie maanden dacht ik: dit kan zo niet meer.' Ze vroeg om hulp bij het Straat Consulaat. Op eigen kracht kickte Vaishnawi af en zette ze zich vier dagen per week in voor dak- en thuislozen. 'Sinds kort ben ik daar in dienst én heb ik een huis. Helemaal voor mezelf. Ik voel me eindelijk waardig.' ◀

**Uitgelezen?
Geef Mede door aan iemand anders!**

Wil je donateur worden?

Scan de QR-code met de camera van je telefoon of ga naar

kansfonds.nl/doneren

